

HALINA REICHAW

ur. 1927; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, Żydzi, Holokaust, getto w Lublinie, edukacja, siostra, matka, strach

Życie w getcie lubelskim

Myśleliśmy, że będzie jakieś życie, kto wiedział, że to prowadzi, że tak powiem, do wyniszczenia żydostwa, do wykończenia żydostwa. Nawet był tam jakiś teatr w tym getcie, jakaś szkoła, zdaje się. Mama wzięła prywatnego [nauczyciela], prosiła takiego jednego pana, uciekiniera z Niemiec, żeby nam udzielał lekcji, bo chciała, żebyśmy jednak czegoś się nauczyły. On nas uczył niemieckiego, angielskiego i jakoś to życie się toczyło.

Co jakiś czas zwoływali nas, gromadzili nas na takich dużych placach. To są bardzo ciężkie przeżycia, samo to wkroczenie Niemców, kiedy oni przychodzą i krzyczą: „Raus, raus!”, i z psami, psy szczekają, i przeważnie w nocy nie w dzień, w świetle reflektorów, że cię te reflektory oślepiają, i gromadzą wszystkich do kupy jak jakieś bydło, i robią selekcje, zabierają część [ludzi]. Nie wiem właściwie, czym oni się kierowali, że wybierali za każdym razem jakieś grupy ludzi i wysyłali do obozów.

Oni dawali rozmaite takie kartki – komu wolno zostać, komu wolno żyć, a komu nie wolno żyć. Raz były żółte kartki, raz były takie kartki, oni stale kontrolowali. Ponieważ ja jeszcze byłam młoda, to ja byłam razem z mamą, a siostra była starsza, jej już nie wolno było być razem z matką, bo do szesnastego roku życia jeszcze dziecko było dzieckiem, a od szesnastego roku życia to już był dorosły człowiek. Moja siostra uciekła z tego getta, miała bardzo ciężką okupację, pojechała tu, pojechała tam, ale o niej nie będę opowiadać. Ja byłam cały czas z mamą i przechodziłam te wszystkie akcje. Zęby mi się trzęsły ze strachu, bardzo się bałam i bardzo to ciężko przechodziłam. To się ciągnęło, ciągnęło tak długo, aż w końcu nas wszystkich z tego getta wyrzucili na Majdan Tatarski.

Data i miejsce nagrania	2006-12-28, Hajfa
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"